

Høring om strafudmåling i voldtægtssager

16. Aflytning - Teleoplysninger - Alene skrivelse fra politimand i udlandet
17. Varetægtsfængsling - Unge lovovertrædere - Ikke plads i surrogat - Løsladelse
18. Narkotika - Strafudmåling - Hjælp til opklaring
19. Tyveri af pung - Varetægtsfængsling - Proportionalitet
20. Narkotika - Hash i store mængder - Gammel sag - Strafnedsættelse
21. Salærer i langvarige sager om økonomisk kriminalitet
22. Vold, § 244 eller § 245 - Samfundstjeneste - Nabostridigheder
23. Udlændingeloven - Ulovligt ophold - Varetægtssurrogat
24. Psykiatriloven - Administrativ frihedsberøvelse - Tvangstilbageholdelse ulovlig
25. Narkotika - Kokain - Stort kvantum - Strafnedsættelse ved samarbejde
26. Våben - Knive - Anerkendelsesværdigt formål - Varetægtsfængsling - Proportionalitet
27. Våbenloven - Knive - Anerkendelsesværdige formål - Tiltalefrafald - Retsvildfarelse hos udlændinge
28. Varetægtsfængsling af unge asylsøgende - Proportionalitet

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret

Amagertorv 11
25. februar 2010

Vedr.: Sagsnr. 2009-730-1026. Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Strafudmåling i voldtægtssager).

Justitsministeriet har med skrivelse af 29. januar 2010 anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om en udtalelse vedr. ovennævnte høring.

Udkastet har været drøftet ved et bestyrelsesmøde den 2. ds. og senere.

Lovforslaget indebærer ikke i sig selv ændringer af straffniveauet for voldtægt, men gennem en ændret formulering af § 216, stk. 2, fastslås den selvfølge, at der ved strafudmålingen skal lægges vægt på voldtægtens karakter og øvrige foreliggende omstændigheder.

I bemærkningerne til lovforslaget redegøres der for en undersøgelse foretaget af Rigsadvokaten fra august 2009, hvorefter domstolene i langt de fleste af de undersøgte sager havde fastsat forhøjede straffe i overensstemmelse med tilkendegivelserne i forarbejderne i den seneste strafskærpselseslov fra 2002.

Strafudmålingen i sager om kontaktvoldtægt og parvoldtægt er efter Rigsadvokatens opfattelse ikke udtryk for en generel opfattelse af, at straffene i disse sager udmåles mildere end i sager om overfaldsvoldtægt. I de førstnævnte sager vil der ofte foreligge konkrete omstændigheder, der efter almindelige strafudmålingsprincipper bør føre til lidt lavere straf. I de sidstnævnte sager foreligger ofte nogle af de konkrete omstændigheder, der i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed (bemærkningerne side 6).

Det er i lyset heraf vanskeligt at se behovet for den foreslåede lovændring, hvis formålet, som af Justitsministeriet anført i bemærkningerne side 7, er at understrege, at enhver voldtægt er en alvorlig og krænkende forbrydelse, og at strafudmålingen skal ske på grundlag af en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af voldtægtens karakter og øvrigt foreliggende omstændigheder og ikke på grundlag af en generelt forskellig vurdering af grovheden af kontaktvoldtægt og parvoldtægt i forhold til overfaldsvoldtægt.

Man har - som det er ved at blive mere og mere almindeligt - valgt at udarbejde lovudkastet uden at forelægge dette for Straffelovrådet, men bebuder, at når dette er sket, vil Justitsministeriet tage stilling til udformning af et lovforslag om strafniveaue i voldtægtssager. Bestyrelsen kan på det foreliggende grundlag ikke tiltræde lovudkastet, men henstiller, at man venter med at tage stilling til nødvendigheden af lovforslaget, indtil man har hørt fra Straffelovrådet.

Under debatten om det foreliggende lovudkast har flere politiske partier fremkommet med ønsker om en gennemgribende ændring af strafniveaue i voldtægtssager, hvorefter normalstraffen skal forhøjes til 5 år.

Bestyrelsen advarer mod en overbudspolitik, hvorefter forskellige politiske partier prøver at overgå hinanden i, hvem der kan komme først og nå højst i forslag til straffeskærper inden for de forskellige områder af strafferetten.

Selv om det er en politisk opgave at fastslå, hvorledes de forskellige forbrydelser generelt skal vægtes i forhold til hinanden, skader det ikke at inddrage sagkundskaben i det lovforberedende arbejde, her særligt Straffelovrådet.

Man bør også - med mindre man udelukkende satser på signallovgivning - gøre sig nogle tanker, primært på den præventive effekt af det foreslåede, men også om det vil have nogen gavnlige effekt på det, som er voldtægtsforbrydernes altoverskyggende problem: Det forhold, at der må antages at være et meget stort mørketal af sædelighedsforbrydelser, der aldrig bliver anmeldt, og en meget lav brøkdelen af de overtrædelser, der *bliver* anmeldt, som fører til domfældelse.

Bestyrelsen kan frygte, at brøkdelen af domfældelser vil blive markant nedsat, hvis straffene skærpes som foreslået i debatten, rent bortset fra, at ingen synes at have tænkt igennem, at straffeskærper vil føre til, at sagerne skal behandles som nævningsager med de deraf følgende problemer, bl.a. om sagernes behørlige fremme.

Bestyrelsen kan derfor heller ikke anbefale sådanne markante skærper uden fornødne undersøgelser af konsekvenserne af det foreslåede.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Aflytning - Teleoplysninger - Alene skrivelse fra politimand i udlandet

Retsplejelovens § 781

Som grundlag for en begæring om teleoplysninger var alene fremlagt en skrivelse fra en norsk politimand om, at telefonens indehaver, der var ukendt, formentlig organiserede transport med narkotika fra udlandet til Norge.

Hverken by- eller landsret, hvortil kendelsen blev kæret af politiet, fandt betingelserne i RPL § 781, stk. 1, nr. 1, opfyldt.

ØL 14. afd. kære nr. S-372-09, 9/2 2009

I et retsmøde i byretten anmodede politiet om teleoplysninger fra årets begyndelse på et nærmere angivet telefonnummer med præfix 0047, hvis indehaver var ukendt, herunder også, at det blev pålagt telefonselskabet at oplyse betalingsadressen for den omhandlede telefon.

Anklageren oplyste, at den ukendte indehaver iflg. en skrivelse af 3/2 2009 fra politi-overbetjent P, Oslo Politi, formentlig organiserede transporter med narkotika fra udlandet til Norge.

Den beskikkede advokat protesterede.

Byretten afsagde sålydende

"K E N D E L S E

På det foreliggende grundlag, herunder alene på baggrund af skrivelsen af 3. februar 2009, er der ikke tilstrækkeligt dokumenteret grundlag for at antage, at der til eller fra den pågældende telefon er foretaget opkald af personer, der mistænkes for overtrædelse af straffelovens § 191.

Betingelserne efter retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 1, er derfor ikke opfyldt."

Anklageren kærede kendelsen til landsretten, der bl.a. bemærkede:

"Norsk politi har modtaget oplysning om, at en ukendt person anvender norsk telefonnummer X. Ifølge norsk politi skulle personen ofte være i Danmark, og personen

organiserer formentlig transporter med narkotika fra udlandet til Norge. Disse oplysninger ligger til grund for anmodningen om indhentelse af teleoplysninger.

Landsretten tiltræder, at der på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke er bestemte grunde til at antage, at der via telefonen gives meddelelse til eller fra en person, der er mistænkt for overtrædelse af straffelovens § 191, hvorfor betingelserne i retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 1, ikke er opfyldt.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse stadfæstes."

Landsforeningens Meddelelse 17/2010

Varetægtsfængsling - Unge lovovertrædere - Ikke plads i surrogat - Løsladelse

Retsplejelovens § 762 og § 765

T på 16 år havde som sigtet for berigelseskriminalitet, overtrædelse af færdselsloven og våbenbekendtgørelsen siddet varetægtsfængslet fra den 24/3 til 8/4 2009. Sagen var færdigefterforsket, men anklageskriftet kunne først ventes efter den 13/4 2009. Det var ikke lykkedes at finde plads i en surrogatanbringelse. Byretten forlængede desuagtet varetægtsfængslingen ved fristen den 8/4 2009. Landsretten løslod med henvisning til proportionalitetsbestemmelsen i RPL § 762, stk. 3, og idet politiet ikke havde udnyttet en mulighed for anbringelse i Jylland samme dag, som fristforlængelsen havde fundet sted, da man ikke havde ressourcer til at forestå transport af T til Jylland.

ØL 8. afd. kære nr. S-1003-09, 14/4 2009

Vedr. grundlovsforhøret henvises alene til ovennævnte referat og til, at T på 16 år var blevet fængslet den 24/3 2009 i medfør af RPL § 762, stk. 1, nr. 2, således at han efter § 765 skulle anbringes i surrogat, når der var plads.

Ved fristforlængelsen den 8/4 2009 oplyste anklagemyndigheden bl.a., at sagen var færdigefterforsket. Sagen omfattede 33 forhold, herunder 4 egentlige indbrud og hæleri af betydelige værdier. Der forventedes anklageskrift umiddelbart efter påske (9. - 13. april 2009, ER). T havde opholdt sig i et arresthus siden fængslingen. Det havde ikke været muligt at skaffe T en plads i en sikret institution, men han stod som nr. 1 til den første ledige plads.

Kommunens repræsentant oplyste bl.a., at T var uden for pædagogisk rækkevidde, så anbringelse på en sikret institution ville også efter domfældelse være den eneste mulighed.

Forsvareren påstod T løsladt og fremhævede bl.a., at der trods temmelig mange forhold ikke var tale om personfarlig kriminalitet.

Byretten fængslede fortsat til den 30/4 2009 med følgende kendelse:

"Da der fortsat foreligger begrundet mistanke om, at sigtede har gjort sig skyldig i de påsigtede forhold samt yderligere forhold, som der snarest vil blive rejst tiltale for, findes den fortsatte fængslingsgrund i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, fortsat at være til stede.

Uagtet at det ikke har været muligt at sikre sigtede T en plads på en sikret institution som bestemt af retten ved kendelse af 24. marts 2009, findes der i hvert fald ikke for denne gang at være noget til hinder for fortsat varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 762, stk. 3, i hvilken forbindelse retten lægger vægt på de oplysninger, som fremgår af udtalelsen fra N kommune af 5. marts 2009."

Kendelsen blev påkæret med kæreskrift, i hvilket forsvareren bl.a. anførte:

"Da der, som sædvanligt, ikke er plads i en lukket institution, har sigtede opholdt sig i arresthus siden varetægtsfængslingen, hvilket har været ensbetydende med, at han i realiteten har været i isolation, da han ikke må komme i kontakt med de øvrige indsatte i arresthuset.

Jeg har talt med sigtede adskillige gange, siden jeg blev beskikket for ham og der er for mig ingen tvivl om, at sigtede lider meget under isolationen."

Forsvareren anførte, at der efter hans opfattelse var tale om misforståelser med hensyn til, om T ville samarbejde med kommunen.

Den fortsatte varetægtsfængsling - specielt under de nuværende forhold - ville stå i misforhold til den forvoldte forstyrrelse af T's forhold sammenholdt med sigtelserne og i forhold til den straf, han kunne forventes idømt.

Landsretten bemærkede:

"Landsretten har modtaget sagens akter den 14. april 2009. Den mødende anklager i byretten, politifuldmægtig P, har den 14. april 2009 på landsrettens telefoniske forespørgsel oplyst, at sigtede forsat sidder varetægtsfængslet i arresthus, og at han stadig er på venteliste til en plads på den sikrede ungdomsinstitution Stevnsfortet på Sjælland. Han oplyste videre, at politiets efterforskere den 8. april 2009 kort før arbejdstids ophør orienterede ham om, at der ifølge politiets oplysninger var en ledig plads på en sikret ungdomsinstitution i Jylland, men at politiet ikke havde ressourcer til at forestå transport af sigtede til Jylland. Han er ikke bekendt med, hvornår der er en ledig plads på institutionen Stevnsfortet. Endelig oplyste han, at N Kommunes oplysninger i erklæring af 5. marts 2009 har ført til, at anklagemyndigheden er af den opfattelse, at straffesagen mod sigtede formentlig ikke kan afgøres med ungdomssanktion efter straffelovens § 74 a.

Landsrettens begrundelse og resultat

Sigtede, der er 16 år gammel, har på nuværende tidspunkt siddet varetægtsfængslet i arresthus i godt 3 uger, selvom byretten i kendelser af 24. marts og 8. april 2009 har truffet bestemmelse om, at varetægtsfængslingen skal ske i surrogat, jf. retsplejelovens § 765.

Herefter og på baggrund af de nu foreliggende oplysninger om, at der den 8. april 2009 var mulighed for overførsel af sigtede til en lukket sikret institution i Jylland, hvilken overførsel politi- og anklagemyndighed - ifølge det oplyste - ikke effektuerede på grund af ressourcemangel hos politiet, samt det forhold, at der ikke foreligger oplysninger om, hvornår en overførsel til institutionen Stevnsfortet vil kunne finde sted, finder landsretten, at det vil være i strid med proportionalitetsreglen i retsplejelovens § 762, stk. 3, at sigtede skal undergives fortsat varetægtsfængsling i et arresthus.

T h i b e s t e m m e s:

Sigtede T løslades."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer bl.a.:

"Efter min opfattelse er det uantageligt, at børn sidder varetægtsfængslet i arresterne og at det i realiteten er på vilkår, der helt kan sammenlignes med isolationsfængsling, fordi de unge ikke må have samvær med de øvrige (voksne) arrestanter.

Retterne, under de himmelstrøg hvor jeg færdes, er tonedøve i denne forbindelse og der er ikke mod til at gå imod politiets ønsker om varetægt, når der ikke er pladser i institutionerne. Det ville ellers være et særdeles virksomt middel."

Landsforeningens Meddelelse 18/2010

Narkotika - Strafudmåling - Hjælp til opklaring

Straffelovens § 82 og § 191

T var tiltalt for besiddelse med henblik på videresalg af 250 g heroin, hvor han ved anholdelsen var i besiddelse af 119 g, mens resten var solgt til 4 unavngivne personer. Straffen blev udmålt til 2 år og 3 måneder, idet der i formildende retning blev lagt vægt på, at T havde givet oplysninger, som var afgørende for opklaring af sagerne mod de medsigtede.

Københavns Byret SS 1-13598/2009, 9/7 2009

T på 40 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 191 ved besiddelse med henblik på videresalg af 250 g heroin, hvor han ved anholdelsen i februar 2009 var i besiddelse af 119 g, mens resten var solgt til 4 navngivne personer i perioden fra december 2008 - februar 2009.

I forhold 2 var han tiltalt for med henblik på videreoverdragelse i samme periode at have købt 1.000 stk. rohypnoler, hvoraf nogle blev videresolgt til 2 af de ovennævnte 4 personer.

Hans forstraffe omfattede af betydning for sagen en bøde i 2002 for lov om euforiserende stoffer og et bødeforlæg i 2005, ligeledes for lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 303.

T's forklaring er ikke gengivet i dommen, alene retsbogen. Se nedenfor.

Straffen blev udmålt til fængsel i 2 år og 3 måneder. Retten bemærkede:

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på forholdenes art og omfang, idet der i formildende retning er lagt vægt på, at tiltalte efter det oplyste har givet oplysninger som er afgørende for opklaringen af sagerne mod de medsigtede."

Forsvareren bemærker, at efterforskningen, der oprindelig gik på et teoretisk beregnet større salg, hvilede på et omfattende telefonaflyttingsmateriale, hvor der imidlertid hverken blev talt om kvantum eller penge, hvorfor tiltalen kom til at hvile på T's egen tilståelse.

T oplyste bl.a., at han som følge af gammel narkogæld havde fået overgivet de 250 g, hvor han skulle afregne hele salgssummen til to personer. Han havde ikke selv haft noget misbrug i den pågældende periode, men led af eftervirkninger af to trafikuheld, hvorfor han nu ville få tilkendt førtidspension.

Landsforeningens Meddelelse 19/2010

Tyveri af pung - Varetægtsfængsling - Proportionalitet

Retsplejelovens § 762 og straffelovens § 276

Anvendelse af fængslingsreglerne i retsplejeloven kan undertiden give anledning til tvivl i byretten, selv om straffen for et enkeltstående tasketyveri uden forstraffe ikke plejer at overstige 30 dages fængsel, jfr. RPL § 762, stk. 3.

Københavns Byret, SS 1.15859/2009, 13/7 2009

T var den 20/6 2009 fremstillet i grundlovsforhør sigtet for et tasketyveri dagen i forvejen, hvor han skulle have stjålet en pung indeholdende valuta til en værdi af ca. 550 kr. fra en kunde i en forretning på Strøget.

T nægtede sig skyldig og forklarede bl.a., at han havde modtaget pungen fra en ven, som han kun kendte ved fornavn, K. Han havde ikke set noget tyveri. Han kom oprindelig fra Algeriet og havde kort forinden søgt asyl i Danmark.

Anklagemyndigheden begærede ham varetægtsfængslet i 26 dage efter RPL § 762, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, subsidiært udlændingelovens § 35.

Forsvareren ville ikke protestere herimod.

Retten afsagde følgende kendelse:

"Efter de foreliggende oplysninger er der begrundet mistanke om, at anholdte T har gjort sig skyldig i tyveri.

Under hensyn til anholdtes manglende tilknytning til landet er der bestemte grunde til at antage, at anholdte på fri fod vil unddrage sig forfølgningen i sagen.

Herefter er betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, opfyldt.

Efter det foreliggende er betingelserne efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, imidlertid ikke opfyldt.

Thi bestemmes:

Anholdte T fængsles."

Fristen udløb den 16/7 2009. Inden da var der berammet domsforhandling den 13/7 2009 med en anden forsvarer.

T nægtede sig fortsat skyldig, men blev dømt på forklaring fra et vidne, der havde set T fjerne pungen fra tasken. Der var ikke nogen person svarende til K i butikken, og vidnet havde eftersat T, indtil denne blev anholdt af politiet og fundet i besiddelse af pungen.

T var ustraffet og blev idømt 30 dages fængsel og udvist i 5 år.

Frihedsberøvelsen blev opretholdt, nu med rette efter udlændingelovens § 35.

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer, at anklagemyndighedens strafpåstand var på 40 dages fængsel, måske for at retfærdiggøre den hidtil skete varetægtsfængsling efter retsplejeloven.

Forsvareren henviste til en lang række tidligere afgørelser, herunder fængslingskendelser fra landsretten, der tog deres udgangspunkt i, at straffen ikke ville overstige 30 dages fængsel, herunder Lf.Medd. 124/2007 B, 15/2008 B, 43/2008 Ø, 56/2008 B, 111/2008 Ø (første afgørelse), 114/2008 Ø, 116/2008 Ø, 8/2009 Ø og 33/2009 B.

Landsforeningens Meddelelse 20/2010

Narkotika - Hash i store mængder - Gammel sag - Strafnedsættelse

Straffelovens § 82 og § 191

T var tiltalt for i 1994 sammen med andre, nu dømte, at have medvirket til indsmugling af ikke under 5,5 tons hash. Han meldte sig i 2009 og afgav uforbeholden tilståelse, hvilket førte til, at retten med henvisning til straffelovens § 82, nr. 9 og 14, nedsatte straffen til fængsel i 4 år.

Københavns Byret SS 2-21739/2009, 1/10 2009

T på 57 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, ved i månederne op til april 1994 i forening med andre, nu dømte, at have medvirket til indsmugling af ikke under 5,5 tons hash fra Marokko til Danmark, idet T deltog i planlægningen af hashleverancen, forestod kontakten til hashleverandørerne i Marokko og bragte pengene til købet af skibet "Hela", hvori hashpartiet blev indsmuglet.

T, der var ustraffet, oplyste bl.a., at han ønskede at gennemføre en uddannelse og tage ophold i Danmark.

Retten fandt T skyldig og udmålte straffen til 4 års fængsel og bemærkede:

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på forbrydelsens karakter. Straffen er nedsat i medfør af straffelovens § 82, nr. 9 og 14 under hensyn til, at tiltalte har meldt sig selv samt afgivet en uforbeholden tilståelse. Retten har endvidere tillagt det betydning, at der er forløbet lang tid siden forholdet blev begået, og at hensynet til sædvanlig straf, uanset forbrydelsens alvorlige karakter, må anses for svækket."

Landsforeningens Meddelelse 21/2010

Salærer i langvarige sager om økonomisk kriminalitet

Retsplejelovens § 741

I en 50-dages sag om økonomisk kriminalitet var de to hovedtiltalte tiltalt i samtlige 9 forhold med underforhold, hvorimod advokat A's klient var tiltalt i to forhold (og blev frifundet i begge).

Byretten havde fra første á conto salærmeddelelse beskåret A's salær til kr. 9.000 vedr. de retsdage, hvori hendes klients forhold ikke var blevet behandlet. Det var ikke på forhånd tilkendegivet A, hvilke dage bevisførelsen ikke ville vedrøre hendes klients forhold, men byretten tog løbende stilling til, hvorvidt klienten skulle være til stede ved retsmøderne. Hun blev generelt fritaget for at være til stede, med mindre de tiltalte afgav forklaring i hans forhold, eller han selv skulle afgive forklaring.

A påkærede byrettens salærfastsættelse og fik medhold i landsretten, da det bl.a. ikke på forhånd var meddelt A, at hovedforhandlingen de pgl. dage ikke angik hendes klient.

VL 8. afd. S-1979-09, 6/10 2009

Kun landsrettens kendelse gengives:

"Advokat A kærer salærafgåelse i straffesag vedrørende T.

Fremlagte bilag:

Brev af 30. september 2009 fra advokat A.

Sagens øvrige bilag var til stede.

Landsretten afsagde

K e n d e l s e:

Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet har i en udtalelse af 21. september 2009 bl.a. anført:

" ...

Nu frifundne T har været tiltalt i 2 ud af 9 forhold. På den baggrund blev det aftalt parterne imellem, at det kun var påkrævet, at T mødte i et fåtal af de omkring 50 retsmøder, som hovedforhandlingen udgjorde.

Det er rigtigt, som anført af advokat A, at der i forbindelse med afhøringer i de andre forhold over for de enkelte vidner også blev stillet spørgsmål i relation til T's mulige rolle som advokat i relation til selskabet S.

..."

På denne baggrund, og da det efter det foreliggende ikke på forhånd er meddelt advokat A, at hovedforhandlingen de pågældende dage ikke angik hendes klient, findes det betænkeligt at nedsætte hendes salær for nogle af retsmøderne. Landsretten tager derfor hendes påstand til følge.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens afgørelse om salær ændres således, at salæret til advokat A som beskikket forsvarer for T forhøjes med 96.000 kr. plus moms."

- oo0oo -

Et bestyrelsesmedlem i Landsforeningen tilføjer:

"Kendelsen lægger sig op ad princippet fastlagt af Højesteret i U 2003.1737/3H og samme i Tfk 2003.594/3H"

Landsforeningens Meddelelse 22/2010

Vold, § 244 eller § 245 - Samfundstjeneste - Nabostridigheder

Straffelovens § 62, § 244 og § 245

T blev i byretten dømt for overtrædelse af § 245, men i landsretten alene efter § 244 for nabostridigheder efter høj musik. Byretten havde idømt 4 måneders fængsel, heraf 3 måneder betinget af samfundstjeneste i 60 timer. Landsretten nedsatte straffen til 60 dage betinget af samfundstjeneste i 40 timer.

ØL 21. afd. a.s. S-1679-09, 29/10 2009

T på 48 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 245, ved i november 2008 i ejendommen at have skubbet A, så han faldt bagover, samt slået A flere gange i ansigtet med knytnæveslag og med en ikke nærmere identificeret genstand, som knustes, hvorved A pådrog sig misfarvning omkring højre øje og en flænge på venstre kind.

Anklagemyndigheden påstod fængselsstraf. T, der var ustraffet, påstod frifindelse.

Han forklarede bl.a., at han boede etagen under A, der den pgl. aften holdt fest med sig selv, hvor han i ca. 4 timer spillede høj musik. Det vækkede de tre børn, som sov i T's lejlighed. T havde dels banket på vandrørene, dels på A's dør. En halv time efter, at musikken stoppede ved midnatstid, ringede det vedvarende på T's dør. Det var A, der med handsker på skubbede T ind i en dørkarm. T blev bange og slog A i ansigtet med knyttet hånd og sprang ind i ham, hvorved A væltede, så han lå på trappen. A prøvede at rejse sig mellem 5 - 10 gange, og T skubbede ham hver gang ned og slog ham 2-3 gange i hovedet med knyttet hånd. T havde ikke slået med nogen genstand. T led af en knoglesygdom og var bange for, at den ca. 120 kg tunge A skulle få overtaget.

A vedgik bl.a., at han ind imellem havde skruet lidt op for musikken fra ca. kl. 23.00. Der blev banket på hans entredør. Der stod ikke nogen udenfor. Han gik ned og rin-

gede på hos T, der var helt oppe at køre og skubbede til A, så han faldt. A havde ikke skubbet til T. Han fik "nogen på panden" en 5-6 gange. Han hørte, at T sagde til en dame, at hun skulle give ham noget, han kunne slå med, og A blev slået med noget, der splintredes. Han kunne ikke se, hvad det var.

T's veninde V bekræftede bl.a., at der var voldsom tumult og høj musik ovenpå. Ved 00.30-tiden var der én, der "hang" i dørklokken. Både hun og T for ud, for der var tre børn, der lå og sov. Vidnet var ikke blevet bedt om og havde ikke givet T noget, han kunne slå med.

Et andet vidne W havde bl.a. hørt, at der omkring midnat blev spillet høj musik fra A's lejlighed. Det stod på et par timer. Vidnet hørte T's stemme og en parlamenteren, derefter et brag og noget, der gik i stykker. Det var noget glasagtigt, kunne han høre, og han så, at der lå glasstumper udenfor og noget, der lignede kaffe.

A havde iflg. en lægeattest en blålig misfarvning omkring højre øje og på venstre kind. Midt på venstre kind var et sår på ca. 2,5 cm i længden.

T var egnet til samfundstjeneste.

Byrettens begrundelse og afgørelse:

"Forhold 1

Efter bevisførelsen, herunder navnlig de af vidnerne A og W's afgivne forklaringer sammenholdt med tiltaltes erkendelse af at have skubbet A og slået ham flere gange med knyttet hånd i hovedet, samt de i øvrigt foreliggende oplysninger er det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Straffen fastsættes til fængsel i 4 måneder, jf. straffelovens § 245.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på forholdets karakter.

3 måneder af straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på, at tiltalte er ustraffet og har gode personlige forhold.

Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 60 timer, jf. straffelovens §§ 62 og 63."

T ankede med påstand om frifindelse. Anklagemyndigheden påstod skærpeelse.

T forklarede bl.a., at A ikke så ud som på de fremlagte fotos, da han gik fra T. A havde været meget, meget beruset og aggressiv. T troede, at A ville tiltvinge sig adgang til lejligheden. Om sine personlige forhold forklarede han bl.a., at hans sygdom blev værre.

A forklarede bl.a., at forholdet til T før episoden ikke var godt. Han havde ikke skubbet til T. Han fastholdt, at han blev slået i hovedet med en genstand, som han ikke så, men som splintredes. Han havde forinden tabt sine briller.

Veninden V fastholdt bl.a., at T ikke havde noget i hånden, da han åbnede døren. Hun gav heller ikke T noget.

Naboen W fastholdt bl.a., at han havde hørt et brag og noget, der gik i stykker.

Landsrettens afgørelse og resultat:

"Efter bevisførelsen for landsretten, herunder forklaringen fra A sammenholdt med politiattesten, og fotos samt i øvrigt tiltaltes egen forklaring, lægges det til grund, at tiltalte har skubbet A, så han faldt bagover, og flere gange slået ham i ansigtet med knytnæve. Det lægges videre til grund, at A som følge af volden pådrog sig misfarvning omkring højre øje og en flænge på venstre kind. Det findes overvejende betænkeligt tillige at lægge til grund, at A er blevet slået i hovedet med en ikke nærmere identificeret genstand, som knustes. I dette omfang findes tiltalte skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244, idet der ikke er grundlag for at fastslå, at tiltalte har handlet i nødværge.

Straffen nedsættes til fængsel i 60 dage. Under hensyn til den helt særlige situation, som volden blev udøvet under, og til tiltaltes gode personlige forhold gøres straffen betinget med vilkår som nedenfor bestemt."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 1 år og samfundstjeneste i 40 timer.

- 00000 -

Se en anden dom om nabostridigheder som følge af høj musik i Lf. Medd. 9/2010.

Landsforeningens Meddelelse 23/2010

Udlændingeloven - Ulovligt ophold - Varetægtssurrogat

Udlændingelovens § 34 og § 59

Amerikaneren A, der selv henvendte sig til Udlændingesservice for at få bragt sine papirer i orden, idet han arbejdede i praktik på et arkitektkontor, blev i stedet frihedsberøvet, efter at Udlændingesservice havde tilkaldt politiet. Byretten fængslede ham i 12 dage, men landsretten løslod med henvisning til udlændingelovens § 34.

ØL 11. afd. kære nr. S-3058-09, 6/11 2009

Amerikaneren A blev fremstillet i retten på Frederiksberg den 31/10 2009, sigtet for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 2, ved i perioden 1/10 - 30/10 2009 at have arbejdet uden arbejdstilladelse på et arkitektkontor.

A nægtede sig skyldig og forklarede bl.a., at han i 3 1/4 år havde læst arkitektur i USA og var kommet til Danmark for at studere og startede hos DIS. Han havde turistvisum, hvilket var tilstrækkeligt til et ophold på 1½ måned iflg. DIS. Han var færdig den 15/8 2009 og rejste rundt i Europa en måned, hvorefter han vendte tilbage til Danmark og ledte efter et sted at bo. Praktikpladsen havde han fået i henhold til tidligere aftale og startede med arbejde den 1/10 2009. Han havde ikke fået penge af firmaet.

Han tog til Udlændingesservice den første uge af oktober og fik et kort, hvorpå der stod, hvad han skulle gøre for at få et cpr-nummer et andet sted. Hos Udlændingesservice fik han at vide, at han ikke skulle have nogen papirer, når der var tale om praktikplads. Han fik at vide, at han skulle gå online og finde ud af det selv.

Da hans chef var ude at rejse to uger, så han ikke kunne få hans underskrift, gik der nogen tid, før han fik samlet papirerne sammen. Da han henvendte sig på ny den 30/10 2009, blev han bedt om at vente i 3 timer, hvorefter han blev anholdt.

Hvis han blev sendt tilbage til USA, ville han ikke kunne få sin eksamen planmæssigt, idet han skulle have 3 måneders praktik, og det var svært at få i USA på grund af krisen. Han havde af politiet fået forkyndt en advarsel og udvisning.

Anklagemyndigheden begærede A varetægtsfængslet i 12 dage.

Byretten afsagde kendelse om, at den skete frihedsberøvelse fandtes lovlig, og imødekom anklagerens begæring.

"Efter de foreliggende oplysninger må det antages, at betingelserne for frihedsberøvelse af udlændingen A under behandling af sagen om afvisning eller udvisning er opfyldt, jf. udlændingelovens § 37, jfr. § 36."

Afgørelsen blev påkæret til landsretten.

Forsvareren indgav kæreskrift. Rigspolitiet frafaldt at svare.

Landsretten udtalte:

"Det fremgår af sagen, at A er indskrevet som studerende ved University of Cincinnati, hvor han planlægger at skulle genoptage sine studier i januar 2010, at han under sit ophold i Danmark har boet på et lejet værelse og arbejdet som praktikant i et arkitektfirma, og at han selv rettede henvendelse til Udlændingesservice for at søge opholds- og arbejdstilladelse. Under disse omstændigheder finder landsretten ikke grundlag for at antage, at foranstaltninger efter udlændingelovens § 34 ikke er tilstrækkelige til at sikre hans tilstedeværelse, og der er derfor ikke fornødent grundlag for frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 37, jf. § 36, hvorfor

b e s t e m m e s:

A løslades."

- oo0oo -

Forsvareren bemærker bl.a.:

"Jeg ved ikke om afgørelsen er interessant, men umiddelbart virkede det fuldstændig vanvittigt at fængsle ham. Reelt havde han kun to valgmuligheder:

- 1) at blive i Danmark, hvis Integrationsministeriet lynhurtigt ville ophæve udvisningen, og Udlændingesservice meddele ham opholdstilladelse for en praktikperiode på 3 måneder, som var den aftale han havde med arkitektfirmaet, eller
- 2) skynde sig hjem til USA for at finde et praktiksted der. Han skulle starte igen på universitetet i Cincinnati den 4. januar 2010.

Sagen viser, hvor svært det er at komme igennem med UL § 34."

Landsforeningens Meddelelse 24/2010

Psykiatriloven - Administrativ frihedsberøvelse - Tvangstilbageholdelse ulovlig

Psykiatrilovens § 5

K var tvangstilbageholdt i 20 dage. Hospitalet burde have indbragt sagen for retten senest 5 søgnedage efter K's klage. Retten lagde til grund, at K kunne være hjulpet med mindre indgribende foranstaltninger, hvorfor tvangsindlæggelse og -tilbageholdelse kendtes ulovlige.

Retten i Næstved BS 99-2740/2009, 26/11 2009

K blev den 25/9 2009 tvangsindlagt og til den 15/10 2009 tvangstilbageholdt på hospital og påstod indgrebene kendt ulovlige.

Det psykiatriske Patientklagenævn havde godkendt indgrebene den 14/10 2009, og da K klagede herover den 16/10 2009 og anmodede om domstolsprøvelse, overlod man i første omgang K til via sin advokat at foretage det fornødne med hensyn til domstolsprøvelse, men indbragte dog sagen for retten ved brev af 22/10 2009.

En overlæge havde den 15/10 2009 til journalen bemærket, at der oprindeligt var baggrund for at tro, at der var psykotisk baggrund for K's sociale deroute med de mange katte og et hjem, der var totalt forfaldent. Hun havde imidlertid ikke under indlæggelsen frembudt overbevisende tegn på psykose.

Herefter følger en redegørelse for K's sociale og personlige situation (udeladt af referatet, ER), ligesom en henvendelse til familien ikke havde støttet, at K skulle have været psykisk syg, men K havde altid haft et blødt hjerte for katte.

Overlægen fandt ikke grundlag for at opretholde tvangstilbageholdelsen.

K forklarede selv, at hun havde været sygemeldt på grund af stress, så ramlede økonomien, og lige pludselig havde hun alt for mange (45) katte. Hun kendte ikke den læge L, der opsøgte hende. Hun fik ingen behandling under tvangstilbageholdelsen, bortset fra to dage med medicin uden nogen virkning. Hun havde nu fundet ny bolig og nyt job.

En anden overlæge forklarede bl.a., at forholdene var stærkt mistænkelige i forhold til en psykose. Det viste sig, at man ikke kunne gøre noget, fordi det ikke var en tilstand af sindssygdom, der kunne behandles, men en tilstand, der måtte sidestilles med sindssygdom uden mulighed for behandling. Han mente ikke, at der var nogen udvikling i K's tilstand under indlæggelsen.

Rettens begrundelse og resultat:

"Retten bemærker indledningsvist, at det psykiatriske patientklagenævn burde have indbragt sagen for retten senest fem søgnedage efter K's klage den 16. oktober 2009, jf. retsplejelovens § 469, stk. 2.

Der er efter det foreliggende ikke tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte de behandlende lægers vurdering, at K var i en tilstand, der ganske måtte sidestilles med sindssygdom, da hun blev tvangsindlagt og -tilbageholdt.

Der foreligger ikke andre oplysninger om K's tilstand og hjælpeforanstaltninger end læge L's journal. K's sociale problemer må antages at have haft væsentlig betydning for hendes tilstand.

Herefter og under hensyn til oplysningerne om forløbet efter tvangsindlæggelsen og tilbageholdelsen må retten lægge til grund, at K kunne være hjulpet med mindre indgribende foranstaltninger, jf. § 4, stk. 2, i lov om tvang i psykiatrien.

Det ville derfor ikke have været uforsvarligt ikke at frihedsberøve K med henblik på behandling, jf. § 5, stk. 1 i lov om tvang i psykiatrien.

Tvangsindlæggelsen og -tilbageholdelsen er derfor ulovlige."

Landsforeningens Meddelelse 25/2010

Narkotika - Kokain - Stort kvantum - Strafnedsættelse ved samarbejde

Straffelovens § 82 og § 191

T fik 6 års fængsel for forarbejdning og opbevaring af 4,8 kg kokain. S fik 7½ års fængsel for samme mængde, men med en større rolle og incl. en reststraf fra en tidligere narkodom på 124 dage. T havde medvirket ved sagens opklaring.

Københavns Byret SS 1-22748/2009, 2/12 2009

T på 27 år og S på 23 år var under en tilståelsessag tiltalt. T i forhold 1 for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, ved fra maj - august 2009 i forening og efter forudgående aftale med S at have forarbejdet og opbevaret i alt ca. 4,8 kg kokain, som i perioden blev videresolgt af S, ligesom T i ikke under 3 tilfælde medvirkede til at videreoverdrage et ikke nærmere oplyst kvantum af kokainen, herunder 300 g kokain den 30. august 2009, hvor den resterende del på 2,4 kg blev opbevaret på T's adresse med henblik på videreoverdragelse.

S var i forhold 2 tiltalt for i samme periode i forening og efter forudgående aftale med T at have været i besiddelse af i alt ca. 4,8 kg kokain, hvoraf halvdelen blev videreoverdraget på foranledning af en ukendt person, og hvoraf resten, ca. 2,4 kg, blev opbevaret på T's adresse.

T henholdt sig i det store og hele til den forklaring, han havde afgivet i grundlovsforhør den 30. august 2009 (ikke gengivet i dom eller retsbog, ER).

S forklarede iflg. retsbogen bl.a., at han havde fået kokain og udstyr fra nogle andre - han kunne ikke fortælle hvem. T skulle opbevare stoffet, og S skulle efter instruks aflevere stoffet til aftagere. Han modtog ikke penge fra disse.

Begge var uddannede håndværkere, men var uden job ved anholdelsen.

T var ustraffet. S var i 2007 straffet med fængsel i 1 år bl.a. for overtrædelse af § 191, stk. 1. Han var løsladt i 2008 med en prøvetid på 2 år og en reststraf på 124 dage.

Straffen for T blev fastsat til fængsel i 6 år.

"Retten har ved strafudmålingen på den ene side lagt vægt på, at tiltalte ikke tidligere er straffet, at han allerede i grundlovsforhøret afgav en fuldstændig tilståelse og i øvrigt har medvirket ved sagens opklaring, og på den anden side, at der er tale om bearbejdning og opbevaring af betydelige mængder kokain."

S fik en fællesstraf på 7 år og 6 måneder incl. reststraffen på de 124 dage.

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at tiltalte S tidligere er straffet for overtrædelse af straffelovens § 191, at det nye forhold er begået i prøvetiden for løsladelsen efter afsoning af den tidligere dom, og at der er tale om bearbejdning og videreoverdragelse af betydelige mængder kokain."

Landsforeningens Meddelelse 26/2010

Våben - Knive - Anerkendelsesværdigt formål - Varetægtsfængsling - Proportionalitet

Våbenlovens § 10, Retsplejelovens § 762

Inderen I blev under udrejse gennem lufthavnen antruffet med en rygsæk indeholdende en skjorte, et par bukser og en hobbykniv. Han gjorde brug af et falsk id-kort, da

han skulle købe en billet til Italien. Både by- og landsret tilsidesatte hans forklaring om, at han ikke vidste, at kortet var falsk, eller at der lå en hobbykniv i rygsækkens yderlomme. Byretten idømte fængsel i 47 dage. Landsretten nedsatte straffen til fængsel i 40 dage.

4 voterende lagde til grund, at I, der ikke havde fast bopæl, medbragte alle sine ejendele i rygsækken ved udrejsen til Italien. Disse voterende fandt herefter, at tiltalte måtte anses for at have haft et anerkendelsesværdigt formål med at medbringe hobbykniven, hvorfor I blev frifundet i forhold 2. De øvrige 2 voterende ville domfælde også for kniven.

På grund af anken havde I siddet varetægtsfængslet 83 dage ved landsrettens dom.

ØL 13. afd. a.s. S-3051-09, 4/12 2009

Inderen I, der efter et ophold på et asylcenter i 2007 havde opholdt sig hos forskellige mennesker, forsøgte at udrejse den 12/9 2009 via lufthavnen og blev tiltalt for dokumentfalsk ved over for medarbejdere i et luftfartsselskab og efterfølgende to politifolk at have gjort brug af et falsk id-kort lydende på et andet navn end de to identiteter, der i øvrigt var oplyst i sagen.

I forhold 2 overtrædelse af våbenlovens § 10 og våbenbekendtgørelsen ved uden anerkendelsesværdigt formål at være i besiddelse af en énhandsbetjent låsbar hobbykniv med en klingelængde på ikke under 8 cm.

I nægtede sig skyldig. (Forklaringen om id-kortet er udeladt af referatet, ER)

Vedr. kniven forklarede I bl.a., at han fik rygsækken af den mand, som gav ham id-kortet. Han skulle give rygsækken til en mand i Italien. Han kiggede ikke i rygsækken, men lagde sine bukser, en skjorte og telefon derned. Han havde hverken undertøj eller toiletsager med.

En politimand forklarede bl.a., at han var blevet tilkaldt til gaten på grund af det falske id-kort. I trak på skulderen, da han fik at vide, at kortet var falsk, og at han ikke kunne rejse til Italien på det. I en udvendig lomme i rygsækken lå en hobbykniv.

Byretten idømte den 15/10 2009 I 47 dages fængsel med følgende begrundelse:

"Forhold 1

Det er ubestridt, at der er tale om et falsk identitetskort.

Efter karakteren af identitetskortet og tiltaltes forklaring om, hvorledes han kom i besiddelse af kortet, er det bevist, at tiltalte måtte være klar over, at kortet var falsk. Tiltalte er herefter skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Forhold 2

Kniven blev fundet i en rygsæk, som tiltalte var i besiddelse af. Tiltaltes forklaring om, hvorledes han kom i besiddelse af rygsækken, og om, at han ikke vidste, at kniven lå i rygsækken, tilsidesættes som utroværdig. Det er herefter bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen."

I blev udvist i 6 år.

I ankede til frifindelse. Anklagemyndigheden påstod stadfæstelse.

I gentog sin forklaring om at have fået rygsækken af manden med id-kortet og forklarede videre:

"Han har hverken venner eller familie i Danmark. Han ved ikke, om hans billet var en returbillet, men det var hans hensigt at vende tilbage til Danmark. Han havde ikke andre ejendele end dem, han lagde i rygsækken. Han har ingen bopæl i Danmark."

Landsrettens begrundelse og resultat:

"Også efter bevisførelsen for landsretten findes tiltalte af de grunde, der er anført i dommen, skyldig efter anklageskriftet i forhold 1.

Samtlige voterende tilsidesætter tiltaltes forklaring om, at han ikke vidste, at hobbykniven lå i rygsækken.

Efter tiltaltes forklaring lægger 4 voterende til grund, at tiltalte, der ikke havde fast bopæl, medbragte alle sine ejendele i rygsækken ved udrejsen til Italien. Disse voterende finder herefter, at tiltalte må anses for at have haft et anerkendelsesværdigt formål med at medbringe hobbykniven, hvorfor I frifindes i forhold 2.

To voterende tiltræder af de af byretten anførte grunde, at tiltalte er skyldig i forhold 2. Efter udfaldet af stemmeafgivelsen frifindes tiltalte i forhold 2.

Straffen fastsættes til fængsel i 40 dage.

I øvrigt stadfæstes dommen.

Tiltalte har været frihedsberøvet under anken."

- oo0oo -

I havde således ved ankedommens afsigelse været frihedsberøvet 83 dage.

Landsforeningens Meddelelse 27/2010

Våbenloven - Knive - Anerkendelsesværdigt formål - Tiltalefrafald - Retsvildfarelse hos udlændinge

Våbenlovens § 10, udlændingelovens § 35

"Jo, jo, gøgleri er en nobel kunst". En slovakisk optrædende på Strøget i København, T, stillede sig op på en trækasse og imiterede Charlie Chaplin. Han blev anholdt og viste sig at have en foldekniv med en klinge på 8 cm, der kunne fastlåses i udfoldet position.

Byretten og landsretten varetægtsfængslede med fuld musik, uagtet at T forklarede, at kniven var et arbejdsredskab, brugt til at rense teaterlim af skægget med. Byretten fandt ikke det anførte, herunder at den pågældende ikke var klar over danske regler, eller at han skulle bruge kniven til sin udklædning, var en undskyldende omstændighed. Retten fandt, at det at gå med kniv på gaden var en alvorlig trussel mod den offentlige orden, hvorfor heller ikke EU-reglerne hindrede en udvisning. Da T ikke havde fast bopæl i landet og kunne risikere udvisning, var betingelsen i udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, opfyldt, og T blev fængslet i 7 dage.

Landsretten stadfæstede den følgende dag i henhold til byrettens grunde (ØL 4. afd. kære nr. S-2207-08, 25/7 2008).

Politiet fik imidlertid kolde fødder, og T kom således kun til at sidde frihedsberøvet i 2 dage.

En så vigtig sag kræver naturligvis omhyggelig overvejelse, og i forbindelse med oprydningen inden nytåret 2010 fik man - midlertidigt - ekspederet sagen væk fra skrivebordet.

Advokatur City, 0108-84170-01041-08, 28/12 2009

"Jeg har i dag i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 7, jf. bekendtgørelse nr. 621 af 25. juni 2001 § 1, nr. 1, e, besluttet at frafalde tiltale mod Dem for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 18, jf. § 3, stk. 1, jf. nu bekendtgørelse nr. 893 af 9. september 2009 af lov om offentlige veje § 113, stk. 1, nr. 2, jf. § 102, stk. 1, nr. 1, ved den 23. juli 2008 mellem kl. 20.51 og kl. 21.20 ud for Vimmelskiftet nr. 24 i København uden fornøden tilladelse at have rådet over offentligt vejareal, idet De havde stillet Dem op på en trækasse og imiteret Charlie Chaplin, ligesom De havde fremsat et krus til at modtage penge i, samt overtrædelse af våbenlovens § 10, stk. 3, jf. § 4, stk. 1, ved på samme tid som ovenfor anført og efterfølgende i Politivagten på Hovedbanegården at have besiddet en foldekniv med en klinge på 8 cm, der kunne fastlåses i udfoldet position.

Jeg kan oplyse, at et tiltalefrafald er en strafferetlig afgørelse, der indebærer, at jeg anser Dem for skyldig i de forhold, der er rejst sigtelse for.

Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på, at De blev antruffet af politiet den 23. juli 2008 ca. kl. 20.50 på Strøget, hvor De blev tildelt en mundtlig advarsel for at gøgle på stedet uden at have fornøden tilladelse, ligesom De blev anmodet om at forlade stedet. Samme politipatrulje antraf Dem på samme sted kl. 21.20, hvor De fortsat gøglede på stedet. Patruljen foretog herefter anholdelse af Dem, ligesom politiet beslaglagde 234,50 kr. i danske mønter, som var erhvervet ved gøgleri uden tilladelse. De har underskrevet en udenretlig konfiskationserklæring vedrørende disse penge. Ved den efterfølgende visitation i Politivagten på Hovedbanegården blev De fundet i besiddelse af en foldekniv med en klinge på 8 cm, der kunne fastlåses i udfoldet position.

De har nægtet Dem skyldig i overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 18, jf. § 3, stk. 1, jf. nu bekendtgørelse nr. 893 af 9. september 2009 af lov om offentlige veje § 113, stk. 1, nr. 2, jf. § 102, stk. 1, nr. 1, idet De har oplyst, at De havde en tilladelse, som lå hos Københavns Kommune.

De har endvidere nægtet Dem skyldig i overtrædelse af våbenloven, idet De har anført, at De bar kniven med et anerkendelsesværdigt formål, idet De benyttede kniven til Deres arbejde med at imitere Charlie Chaplin, herunder til at rense Deres skæg med. De har endvidere anført, at De ikke havde kendskab til de danske regler.

Fra Københavns Kommune, Teknik og Miljøforvaltning, har jeg fået fremsendt en kopi af tilladelse af 17. juli 2008, hvorefter der var givet tilladelse til at gøgle i perioden fra den 18. juli til den 17. august 2008 på pladser i forbindelse med Strøget i tidsrummet mellem kl. 11.00 og kl. 18.00. Tilladelsen var endvidere bl.a. betinget af, at

der ikke blev optrådt på selve Strøget, men alene på pladser i tilknytning hertil, og at der ikke måtte indsamles penge i forbindelse med gøgleriet.

Efter de foreliggende oplysninger finder jeg, at De ville kunne dømmes for forholdene på trods af Deres nægtelse, såfremt der blev rejst tiltale imod Dem.

Jeg har herved lagt vægt på, at De ikke havde den fornødne tilladelse til at gøgle på Strøget efter kl. 18.00, og at det må lægges til grund, at De indsamlede penge i forbindelse med Deres optræden. På den baggrund kan en besiddelse af kniv til brug i forbindelse med Deres gøgleri ikke anses for at have et anerkendelsesværdigt formål, idet det vil kræve, at De havde den fornødne tilladelse til at gøgle på gerningstidspunktet, hvilket ikke var tilfældet.

Under hensyn til at De har været frihedsberøvet i 2 dage i forbindelse med sagen, og at De er udlænding uden det store kendskab til dansk lovgivning, har jeg fundet det forsvarligt at afgøre sagen med et tiltalefrafald på trods af, at sanktionen som udgangspunkt for overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, er en kortere ubetinget fængselsstraf.

Kniven vil blive destrueret ved politiets foranstaltning, såfremt afgørelsen ikke påklages.

De kan klage over afgørelsen. ..."

Resten af brevet drejer sig om klagevejledning.

Forsvareren påklagede afgørelsen med påstand om påtaleopgivelse. Hun bemærkede bl.a., at T ifølge sagsakterne ikke (tidligere) havde været sigtet for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen.

Vedr. våbenloven bemærkede hun, at politiet tilsyneladende havde lagt vægt på, at der var gøglet uden for det i tilladelsen angivne tidsrum og uden for de nærmere angivne steder.

"Jeg må forstå Deres begrundelse således, at såfremt min klient havde været i besiddelse af kniven på et tidspunkt og på et sted, hvor betingelserne for den givne tilladelse var opfyldt, at man da anser besiddelsen af kniven for at være et anerkendelsesværdigt formål.

Det er min opfattelse, at min klients eventuelle overtrædelse af den givne tilladelse ikke har nogen indflydelse på, om besiddelsen af kniven kan anses for lovlig. Med

henvisning til min klients begrundelse for besiddelse af kniven må det derfor fortsat betragtes som et anerkendelsesværdigt formål at besidde kniven, da den trods alt skulle anvendes netop i forbindelse med gøgleriet - uagtet om dette skete på et for sent tidspunkt i forhold til den givne tilladelse."

- oo0oo -

Den i indledningen citerede sang er af Erik Bøgh og kan afsynges på melodien "At slyngler hæves til ærens top".

Landsforeningens Meddelelse 28/2010

Varetægtsfængsling af unge asylsøgende - Proportionalitet

Retsplejelovens § 762

Den 16-årige somalier T var sigtet for at have forevist et ægte svensk pas i lufthavnen med henblik på at rejse videre til Canada. Byretsdommeren valgte at varetægtsfængsle T i surrogat, også efter at T i retsmødet havde søgt om asyl. Kendelsen blev påkæret til landsretten bl.a. med påvisning af, at straffniveauet i sager om straffelovens § 174 lå under 30 dage, jfr. RPL § 762, stk. 3.

Inden landsretten nåede at tage stilling til spørgsmålet, havde en behjertet politiadvokat grebet ind og fået løsladt T samme dag, som han blev fængslet, således at han blev overført til et asylcenter for uledsagede mindreårige.

Københavns Byrets afdeling for Grundlovsforhør, SS 90-30171/2009, 28/12 2009

Den 16-årige somalier T var fremstillet i grundlovsforhør sigtet for overtrædelse af straffelovens § 174, ved dagen forinden at have forevist et ægte svensk pas i lufthavnen.

Han erkendte sig skyldig og forklarede bl.a., at han kom til Danmark fra Sverige, hvor han havde opholdt sig i 8 dage. Han skulle videre med fly til Canada. Han fik passet af en mand i Somalia. Hans far var blevet dræbt af en religiøs bevægelse, der også var efter T. Han ønskede derfor at søge asyl i Danmark. Han havde ikke søgt om asyl i Sverige.

Anklageren begærede ham varetægtsfængslet i 23 dage i medfør af § 762, stk. 1, nr. 1, subsidiært udlændingelovens § 35 (og oplyste over for dommeren, at straffniveauet måtte forventes at være mindst 30 dages fængsel, ER).

Forsvareren protesterede.

T blev fængslet i surrogat i 16 dage med følgende begrundelse:

"Under hensyn til anholdtes manglende tilknytning til landet, findes der bestemte grunde til at antage, at anholdte på fri fod vil unddrage sig forfølgningen i sagen.

Herefter foreligger de grunde, der er nævnt i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1.

Idet retten lægger vægt på, at anholdte ikke har søgt om asyl i Sverige, findes retsplejelovens § 762, stk. 3, ikke at kunne begrunde en løsladelse.

Varetægtsfængslingens formål kan opnås ved at anholdte anbringes på en lukket institution for unge, hvorfor det i medfør af retsplejelovens § 765

b e s t e m m e s:

Anholdte T anbringes på en lukket institution for unge som fængslingssurrogat."

Forsvareren kærede med kæreskrift, hvor bl.a. blev anført:

"Den diskussion, der de seneste måneder har været i Danmark om frihedsberøvelse af mindreårige asylsøgende, der anvender falske pas, jfr. sagens bilag 6, gælder så meget des mere en person, der ikke har begået dokumentfalsk, men alene personelt falsk. Det er ikke korrekt som antaget af anklager og dommer, at straffen herfor er over 30 dages fængsel, hvilket jeg også har gjort gældende, idet jeg har påberåbt mig RPL § 762, stk. 3. Straffen ligger normalt på 10-20 dages fængsel, der for en mindre-årig eventuelt vil blive gjort betinget eller føre til en bøde.

Jeg kan henvise til TfK 2002.198 V, hvor en tidligere straffet 18-årig blev idømt 10 dages fængsel for forevisning af et kørekort tilhørende en anden. I samme retning TfK 2006.72 Ø, hvor en ældre person blev idømt 14 dages fængsel for 2 gange i pas-kontrollen at have forevist pas tilhørende en anden. Endelig U 2007.626 V, hvor en 17-årig havde anvendt en andens pas til at skaffe sig ind på et diskotek, hvor landsretten under hensyn til forholdets karakter og T's alder idømte 10 dagbøder. (Byretten havde frifundet).

Selv om det er alvorligere at forsøge at udrejse på et falsk pas end at skaffe sig ind på et diskotek, viser de anførte domme, at strafniveauet ligger under de 30 dage og dermed mulighed for at varetægtsfængsle efter retsplejeloven.

Det er beklageligt, at politiet endnu ikke har udstedt instrukser om, at Københavns Politi bør rette ind i geledet og undlade at varetægtsfængsle uledsagede mindreårige, jfr. bil 6. Proportionalitetsbetragtninger bør føre til, at der heller ikke varetægtsfængsles efter udlændingelovens § 35 eller § 36 som subsidiært påstået af anklageren. Hvis politiet ikke kan finde ud af at fastsætte regler herfor, må det være op til domstolene at anvende den sunde fornuft og undlade at træffe urimelige afgørelser.

De almindelige bestemmelser i retsplejeloven finder også anvendelse ved varetægtsfængsling efter udlændingeloven. Typisk vil uledsagede udlændinge få opholdstilladelse enten som asyl eller forskellige former for humanitær opholdstilladelse, hvorfor der heller ikke er anledning til tilbageholdelse med henblik på at udvise de pågældende. Når man kan finde ud af det i andre politikredse, må det også være muligt i København. Jeg har til retten og anklageren overgivet en udskrift af DR.dk for den 20/11, hvor spørgsmålet har været rejst politisk."

Forsvareren sendte kopi af kæreskriftet til Justitsministeriet.

Som det fremgår af resuméet ovenfor, sørgede en politiadvokat umiddelbart efter modtagelse af kæreskriftet for, at T blev løsladt.

Det er endnu ikke afklaret, hvornår Københavns Politi begynder at følge praksis i andre politikredse, for så vidt angår mindreårige asylsøgere, der har benyttet falske papirer under rejsen.